

Inhoud

<i>Dramatis Personae</i>	9
<i>Kaarten</i>	12
<i>Proloog</i>	17

I AANKOMST

1	'Het beste wat me is overkomen' – Zomer 1794: Goethe en Schiller	41
2	'Ik ben een priester van de waarheid' – Zomer 1794: De ik-filosofie van Fichte	62
3	'De grote geesten der natie' – Winter 1794-voorjaar 1795: Waar alle wegen naartoe leiden	80
4	'Intellectuele twistpunten als bron van inspiratie' – 1795-1796: Liefde, leven en literatuur	96
5	'Filosofie is in oorsprong een gevoel' – Zomer 1796: Een verliefde Novalis	118
6	'Onze schitterende kring' – zomer 1796-winter 1796/1797: De Schlegels komen	132

II EXPERIMENTEN

7	'Onze kleine academie' – Voorjaar 1797: Goethe en Alexander von Humboldt	155
8	'Grijp toch een handvol duisternis' – Zomer 1797-winter 1797/1798: Novalis' doodswens	176
9	'Sublieme brutaliteit' – Winter 1797/1798-voorjaar 1798: De dageraad van de Romantiek	192
10	'Symfilosofie is de ware naam van onze verbinding' – Zomer 1798: Vakantie in Dresden, Schelling arriveert	212

III VERBANDEN

11	‘Eén zijn met alles wat leeft’ – Najaar 1798-voorjaar 1799: De <i>Naturphilosophie</i> van Schelling	231
12	‘Afgodaanbidders, atheïsten, leugenaars’ – 1799: Schandalen, deel een. Het ontslag van Fichte	245
13	‘Je verliest jezelf in een duizelingwekkende maalstroom’ – 1799: Schandalen, deel twee. Scheiding, vrouwen en seks	257
14	‘De Schlegel-kliek’ – Najaar 1799: Werk en plezier	270
15	‘Plechtige oproep tot een nieuw verbond der geesten’ – November 1799: Een bijeenkomst in de Leutragasse	286

IV VERSPLINTERING

16	‘De republiek van despoten’ – Winter 1799/1800-zomer 1800: Vervreemding	303
17	‘O, wat een zwarte mist’ – Zomer 1800-voorjaar 1801: De duisternis valt	320
18	‘Als filosofen elkaar als uitgehongerde ratten verslinden’ – Voorjaar 1801-voorjaar 1803: Afscheid	339
19	‘De huidige uittocht’ – 1804-1805: Jena verlaten	361
20	‘De Fransen zijn in de stad!’ – Oktober 1806: De slag om Jena	374
	<i>Epiloog</i>	392
	<i>Woord van dank</i>	423
	<i>Illustratieverantwoording</i>	427
	<i>Bibliografie en bronnen</i>	429
	<i>Noten</i>	455
	<i>Register</i>	563

Dramatis Personae

Auguste Böhmer (1785-1800)

De oudste dochter van Caroline Böhmer-Schlegel-Schelling. Van 1796 tot 1800 woonde ze met haar moeder en stiefvader August Wilhelm Schlegel in Jena.

Caroline Böhmer-Schlegel-Schelling, geboren Michaelis (1763-1809)

Schrijver, vertaler, literair criticus en muze voor de Jena-kring. Van 1784 tot 1788 was ze getrouwd met Franz Böhmer, van 1796 tot 1803 met August Wilhelm Schlegel en van 1803 tot 1809 met Friedrich Schelling. Ze woonde van 1796 tot 1803 in Jena.

Johann Gottlieb Fichte (1762-1814)

Filosoof die van 1794 tot 1799 in Jena woonde. In juli 1799 verhuisde hij naar Berlijn. Hij was getrouwd met Johanne Fichte, geboren Rahn (1755-1819).

Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832)

Dichter en geheimraad van hertog Karel August van het hertogdom Saksen-Weimar. Goethe woonde in Weimar maar kwam geregeld naar Jena, vaak voor een aantal weken. Zijn minnares en latere vrouw Christiane Vulpius (1765-1816) was de moeder van zijn zoon August van Goethe (1789-1830).

Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831)

Filosoof die zich begin 1801 bij zijn vriend Friedrich Schelling in Jena voegde. Hij woonde tot 1807 in Jena.

Alexander von Humboldt (1769-1859)

Wetenschapper en ontdekkingsreiziger die tussen 1794 en 1797 vaak bij zijn oudere broer Wilhelm von Humboldt in Jena op bezoek ging.

Caroline von Humboldt, geboren Dacheröden (1766-1829)

Vrouw van Wilhelm von Humboldt. Ze woonde, met onderbrekingen, samen met haar man van 1794 tot 1797 in Jena.

Wilhelm von Humboldt (1767-1835)

Linguïst en Pruisisch diplomaat die, met onderbrekingen, van 1794 tot 1797 in Jena woonde. Hij was getrouwd met Caroline von Humboldt en was de oudere broer van Alexander von Humboldt.

Novalis (1772-1801)

Friedrich von Hardenberg was dichter, schrijver en mijnbouwin-specteur en schreef onder het pseudoniem Novalis. Van 1790 tot 1791 studeerde hij in Jena. Zijn familielandgoed Weißenfels lag niet ver van Jena en tussen 1795 en 1801 bezocht hij zijn vrienden daar geregeld. Hij was eerst verloofd met Sophie von Kühn en later met Julie von Charpentier.

Friedrich Schelling (1775-1854)

Jonge filosoof die van 1798 tot 1803 in Jena woonde en doceerde. Hij had een verhouding met Caroline Schlegel, met wie hij in 1803 trouwde.

Friedrich von Schiller (1759-1805)

Toneelschrijver en dichter. Schiller woonde van 1789 tot 1799 in Jena. In december 1799 verhuisde hij naar Weimar. Hij was getrouwd met Charlotte Schiller, geboren von Lengefeld (1766-1826).

August Wilhelm Schlegel (1767-1845)

Schrijver, dichter, vertaler en literair criticus. Hij woonde van 1796 tot 1801 in Jena en was getrouwd met Caroline Böhmer-Schlegel-Schelling. Hij was de oudere broer van Friedrich Schlegel.

Friedrich Schlegel (1772-1829)

Schrijver en literair criticus. Hij woonde van 1796 tot 1797 en van 1799 tot 1801 in Jena. In 1799 ontmoette hij in Berlijn de getrouwde Dorothea Veit-Schlegel. Ze werden geliefden en trouwden in 1804. Friedrich was de jongere broer van August Wilhelm Schlegel.

Friedrich Schleiermacher (1768-1834)

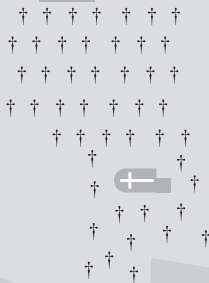
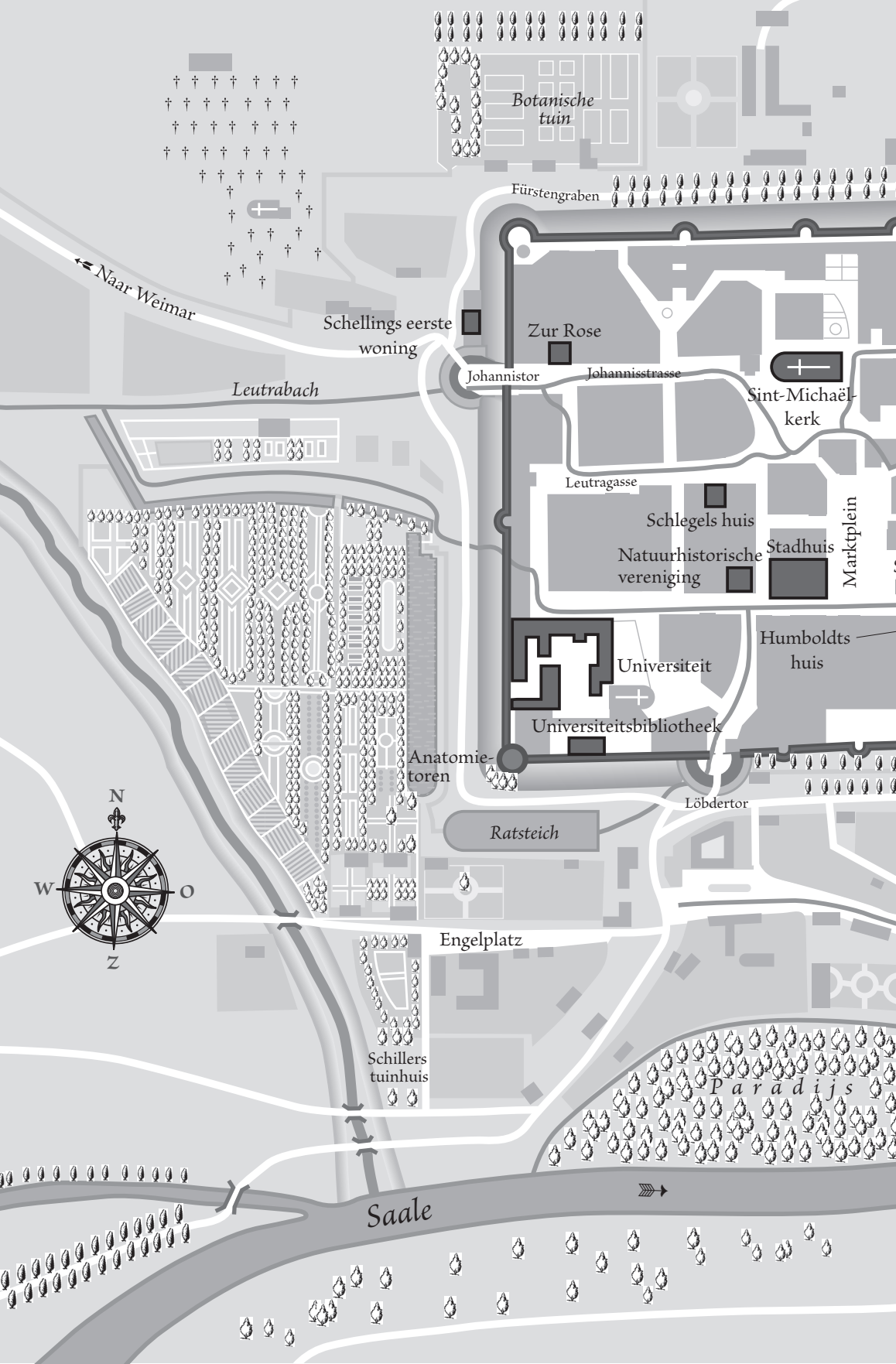
Theoloog en geestelijke. Hoewel Schleiermacher Jena nooit heeft bezocht, schreef hij regelmatig met leden van de Jena-kring en hechten ze grote waarde aan zijn standpunten over godsdienst. Friedrich Schlegel leerde hem in 1797 in Berlijn kennen en deelde zijn onderkomen met hem.

Ludwig Tieck (1773-1853)

Schrijver, dichter en vertaler. In Berlijn leerde hij Friedrich Schlegel kennen en hij woonde van 1799 tot 1800 in Jena. Hij was getrouwd met Amalie Tieck.

Dorothea Veit-Schlegel, geboren Brendel Mendelssohn (1764-1839)

Schrijver en vertaler. Van 1783 tot 1799 was ze getrouwd met Simon Veit. Friedrich Schlegel was gedurende verscheidene jaren haar minnaar voor ze in 1804 trouwden. Dorothea woonde van 1799 tot 1802 in Jena.

Botanische
tuin

Fürstengraben

Naar Weimar

Schellings eerste
woning

Zur Rose

Johannistor

Johannistrasse

Sint-Michaël-
kerk

Leutrabach

Leutragasse

Schlegels huis

Natuurhistorische
vereniging

Stadhuis

Marktplein

Universiteit

Humboldts
huis

Universiteitsbibliotheek

Anatomie-
toren

Löbdertor

Ratsteich

Engelplatz

Schillers
tuinhuis

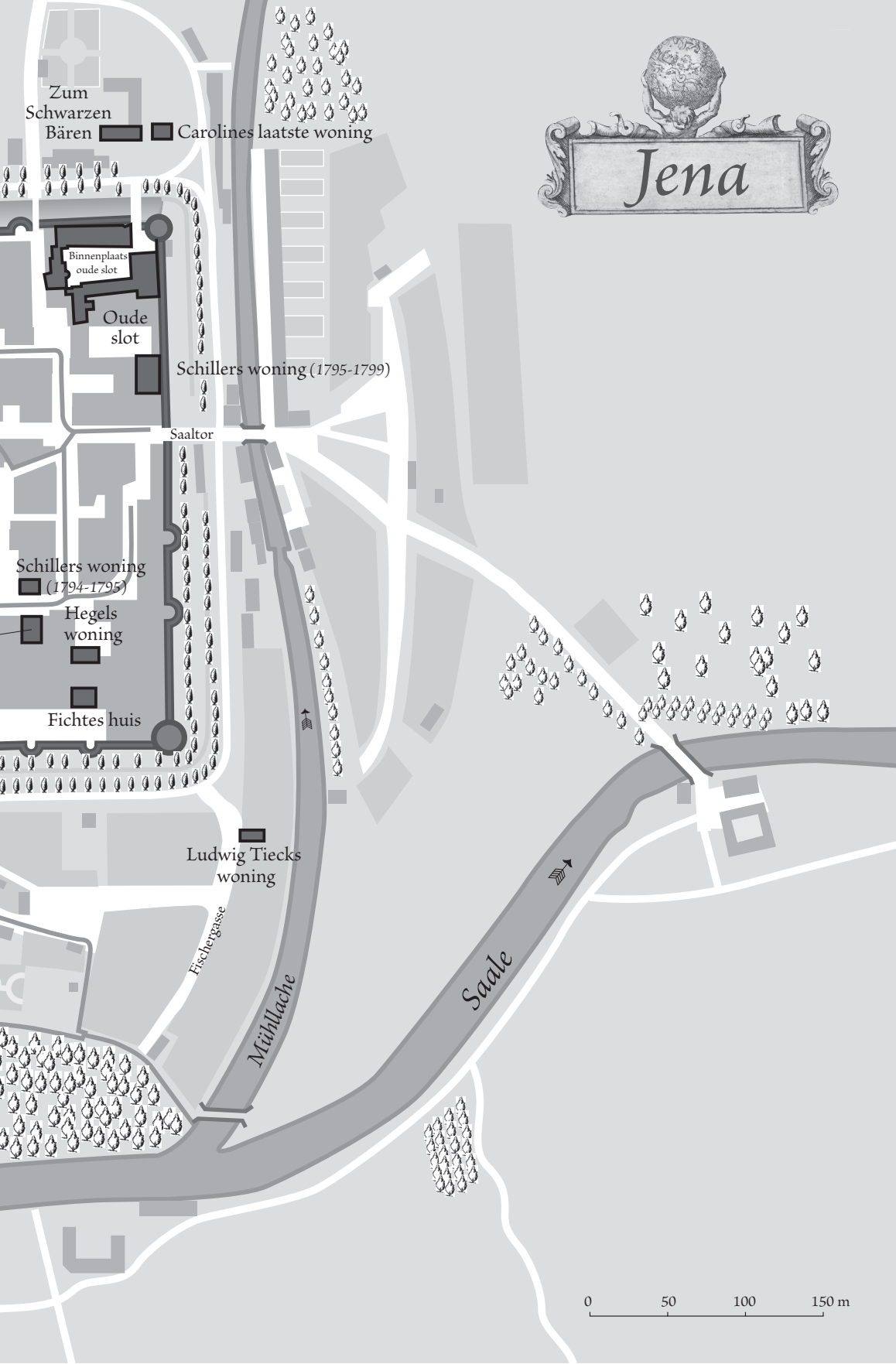
Paradijs

Saale

Jena

KONINKRIJK
DENEMARKEIN

Noordzee

Holstein

Hamburg

BATAAFSE
REPUBLIEK

Hannover

Amsterdam

Weeser

Hannover

Brunswijk

Den Haag

Münster

Rijn

Göttingen

West-
falen

Keulen

Gotha

Brussel

S

Reims
FRANSE
REPUBLIEK

Königstein

Frankfort

Bocklet

Trier

Mainz

Würzburg

Moezel

Main

Hertogdom
Würtemberg

Straatsburg

Stuttgart

Tübingen

Baden

Rijn

Ulm

Donau

Bazel

ZWITSERLAND

Zürich

0 50 100 150 km

Baltische Zee

Zweeds-Pommeren

Dantzig (Gdańsk)

Pommeren

West-Pruisen

Mecklenburg

Stettin

Elbe

Brandenburg

Oder

Berlijn

KONINKRIJK PRUISEN

Posen (Poznań)

Zuid-Pruisen

Halle

Leipzig

Weißenfels

Dresden

Freiberg

Silezië

Breslau (Wrocław)

Oder

Weimar
Erfurt
Hertogdom Saksen-Weimar

Karlsbad

Praag

Bohemen

Bamberg

Pilsen

HEILIGE ROOMSE RIJK

Budweis

Koninkrijk Beieren

Oostenrijk

Hongarije

München

Wenen

Donau

Salzburg

HABSBURGSE MONARCHIE

Richt je op jezelf: wend je blik af van alles om je heen naar je eigen innerlijke ik – dit is de eerste eis die filosofie aan haar leerling stelt. We spreken niet over iets buiten jou, maar uitsluitend over jezelf.

JOHANN GOTTLIEB FICHTE

Waaraan ontleen ik mijn ideeën? – noodzakelijkerwijs ik – noodzakelijkerwijs aan mezelf. Ik ben voor mezelf de grond van alle denken.

NOVALIS

Ik ben beslist gelukkiger naarmate ik vrijer ben.

CAROLINE SCHLEGEL-SHELLING